

ZPRÁVA O TRHU S MLÉKEM A MLÉKÁRENSKÝMI VÝROBKÝ

Vývoj cen:

CZV mléko	8,26 Kč/l
FOB SOM	2 125 USD/t
FOB SPM	2 200 USD/t
FOB máslo	1 950 USD/t

Obsah:

Situace na domácím trhu.....	1-4
<i>SZIF – Charakteristika a průběh programů v rámci společné organizace trhu (SOT) s mlékem a mlékárenskými výrobky.....</i>	2-4
Situace v zahraničí a kurzy ČNB.....	4
Vývoj CZV tabulka a graf.....	5
Vývoj nákupů mléka a FOB za SOM – grafy	6
Vývoj cen FOB za SPM a máslo– grafy.....	7
Aktuality.....	8-10

Situace na domácím trhu Ceny zemědělských výrobců podle ČSÚ

Nárůst cen placených zemědělcům (CZV) za mléko kravské třídy Q pokračoval v pozvolnějším tempu i v prvním měsíci roku 2005. V roce 2004 činil průměrný měsíční nárůst CZV 3,6 haléřů měsíčně, takže lednový nárůst o 3 haléře proti prosinci byl mírně podprůměrný. Průměrná cena placená zemědělcům za litr mléka třídy Q za rok 2004 již nepřekonal nejvyšší průměrnou roční cenu za poslední desetiletí, které bylo dosaženo za rok 2002. V roce 2002 činila průměrná cena 8,06 Kč/l, což je o 10 haléřů na litr více než v roce 2004.

V lednu 2005 se od prvovýrobců nakupovalo kravské mléko třídy Q za 8,26 Kč/l, což byl nárůst proti prosinci o 3 haléře na litr a bylo tak dosaženo nejvyšší ceny za minimálně posledních 11 let.

Ceny placené zemědělcům podle krajů se v lednu pohybovaly v rozmezí od 7,50 Kč/l do 9,36 Kč/l. Nejvyšší cena byla zaplacená ve Zlínském kraji, a to 9,36 Kč/l a nejnižší 7,50 Kč/l ve Středočeském kraji. Nejnižší průměrná cena byla placena v Moravskoslezském kraji 8,06 Kč/l a nejvyšší průměrná cena byla placena v Plzeňském kraji, kde dosáhla 8,46 Kč/l.

Pro zajímavost jsem spočítal, jak by v lednu 2005 vypadala cena placená zemědělcům, kdyby se vyvíjela v souladu s ročním přírůstkem průměrného ročního indexu spotřebitelských cen, tedy podle míry roční inflace udávané ČSÚ. Vycházel jsem z ceny placené zemědělcům v lednu 1995, tedy před deseti

lety. Tenkrát se za litr mléka v kvalitě Q platilo 6,20 Kč. V průběhu deseti let by cena (v případě stejného nárůstu cen jako u cen spotřebitelských), dosáhla v lednu 2005 hodnoty 10,25 Kč/litr, což je téměř o 2 Kč více než je skutečná lednová cena. Je třeba podotknout, že v případě, kdyby cena placená zemědělcům dosáhla tak vysoké úrovně, nebyly by zpracovatelé mléka schopni konkurovat přetlaku nabídky z ostatních členských států EU. To je způsobeno zejména vlivem nevýhodných platebních podmínek a tlaků obchodních řetězců v ČR.

Nákup mléka

Podle statistického šetření MZe nakoupily mlékárny v roce 2004 celkem 2 495 830 tis. litrů mléka, což je o 35 041 tis. litrů mléka méně než v roce 2003. Průměrně se v roce 2004 nakupovalo každý měsíc cca. 207 986 litrů mléka, což je o 2 920 tisíc litrů měsíčně méně, než byl průměrný měsíční nákup v roce 2003. V prvním měsíci roku 2005 mlékárny nakoupily 205 956 tis. litrů mléka, což je ve srovnání s rokem 2004 podprůměrný stav, ale při srovnání s lednem 2004 došlo k nárůstu o 0,6% a při srovnání s prosincem 2004 došlo k nárůstu o 0,7%. Každoroční trendy vývoje nákupu mléka jsou patrné z grafu na straně č. 5. Z celkového nákupu mléka v lednu 2005 bylo 99,1% mléka nakoupeno ve třídě I. a vyšší, v prosinci 2004 byl tento podíl 99,3%.

Nově je sledována položka nákup mléka ze zahraničí. V zahraničí nakoupily mlékárny 2 364 tis. litrů mléka což je cca. 1% z celkového nákupu mléka.

Sušené odstředěné mléko (SOM)

Za měsíc leden bylo vyrobeno 2 920,7 tun SOM, což je pokles proti prosinci 2004 o 188 tun, tedy o 6% a je to ve srovnání s rokem 2004 nadprůměrná výroba (měsíční průměrná výroba v roce 2004 byla 2 736 tun). Při srovnání výroby v lednu 2005 s lednem 2004 došlo v lednu 2005 k nárůstu výroby o 308,5 tun tedy o 11,8%.

Ke konci roku 2004 měly mlékárny na skladech zásobu 2 298,4 tun SOM. V lednu 2005 zůstalo na zásobách 3 337,8 tun. Při meziročním srovnání zásob v lednu 2005 s lednem 2004 došlo letos k poklesu o 886,6 tun.

Cena průmyslových výrobců, která v loňském prosinci dosáhla svého historického maxima (62,04 Kč/kg), letos v lednu poklesla o 1,13 Kč a dosáhla tak hodnoty 60,91 Kč/kg. Při srovnání ceny v lednu 2005 s lednem 2004 došlo letos k nárůstu o 9,14 Kč/kg.

V prosinci 2004 se prodalo nejméně SOM za rok 2004 a to 1 048,07 tun. V lednu došlo opět k nárůstu prodeje, a to o téměř o 59%, a bylo tedy prodáno 1 662,82 tun SOM.

Máslo

Výroba másla v lednu poklesla na 4 250,9 t. Při srovnání s prosincem 2004 se jedná o pokles o 19% a ve srovnání s lednem 2004 o pokles o 20,3%. Průměrná měsíční výroba v roce 2004 činila 4 945 tun, z čehož vyplývá že lednová výroba byla ve srovnání s loňským rokem podprůměrná.

Na konci loňského roku měly mlékárny zásobu 2 205,8 tun másla a v lednu zásoba ještě vzrostla a to o 17% na 2 579,9 tun. Při meziročním srovnání leden 2004 s letošním lednem došlo letos k nárůstu zásob o 438,9 tun, tedy o 20,5%

Průměrná cena, za kterou mlékárny prodávaly kilogram másla ve spotřebitelském 250g balení, byla v lednu 92,58 Kč/kg, což je ve srovnání s prosincovými 96,02 Kč/kg pokles o 3,44 Kč/kg a ve srovnání s lednem 2004 vzrostla letos cena o 6,47 Kč/kg.

Sýry

V lednu 2005 došlo k poklesu výroby sýrů proti prosinci 2004 o 821,7 tun (-9,84%) a proti lednu 2004 výroba sýrů poklesla o 4,4%. V lednu 2005 bylo vyrobeno 7 530,4 tun přírodních sýrů, což je

méně než byl měsíční průměr v loňském roce, který činil 8 178,6 tun/měsíc.

Zásoba sýrů přírodních u mlékáren poklesla v lednu 2005 ve srovnání s prosincem 2004 o 5,1% na 3 242,7 tun.

Kilogram eidamské cihly s obsahem tuku v sušině 30% prodávaly mlékárny v lednu za 95,03 Kč, což je o 0,55 Kč více než v prosinci 2004 a je to zároveň nejvyšší cena za poslední dva roky.

Státní zemědělský intervenční fond

Mléčné kvóty

V období od 1.4.2004 do 31.12.2004 dodali producenti odběratelům celkem 2 180 287 tun mléka. Toto množství představuje 83,43% vnitrostátního referenčního množství mléka pro dodávky (tj. 2 613 239 tun).

Intervenční nákup a soukromé skladování mléčných výrobků

Dne 1.3.2005 SZIF zahájil intervenční nákup SOM od schváleného výrobce za intervenční cenu – Nákup bude probíhat do 31.8.2005. Bližší informace naleznete v Příručce pro žadatele, která je zveřejněna na internetových stránkách: www.SZIF.cz ve složce Společná organizace trhu/ živočišná výroba/ mléko/ intervenční nákup másla a SOM. Zároveň byl na těchto stránkách zveřejněn formulář Nabídka SOM k intervenčnímu nákupu.

Dne 15.3. 2005 může být zahájeno soukromé skladování másla – v případě, že bude vyhlášeno EK, na základě nařízení Komise (ES) č. 2771/1999. Proplácení příspěvku se provádí až po vyskladnění, tj. od 16. 8. 2005. Existuje však možnost vyplacení zálohy po 60 dnech smluvního skladování.

Poskytování podpory na nákup másla neziskovými institucemi a organizacemi

Tento program, který vychází z Nařízení komise (EHS) č. 2191/81 ze dne 31. července 1981, v platném znění o poskytování podpory na nákup másla neziskovými institucemi a organizacemi, zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 225/2004 i nadále pokračuje. Byly přijaty další kompletní žádosti o vystavení potvrzení, která jsou průběžně vystavována. Od počátku roku bylo přijato 11 žádostí o potvrzení, žádná z přijatých žádostí nebyla zamítnuta a 11 žádostí bylo schváleno.

Vydáno bylo celkem 127 kusů potvrzení. Celkem bylo požadováno 55 350 kg másla. Byla přijata jedna žádost o podporu a zatím nebyla žádná podpora vyplacena.

Novinky:

Nařízení Komise (ES) č. 181/2005 ze dne 2. února 2005, kterým se mění nařízení (EHS) č. 2191/81

o poskytování podpory pro nákup másla neziskovými institucemi a organizacemi. Komise evropských společenství přijala toto nařízení:

Článek 1: V čl. 2 odst. 1 prvním poloodstavci nařízení (EHS) č. 2191/81 se částka „100 EUR“ nahrazuje částkou „80 EUR“.

Článek 2: Toto nařízení vstupuje v platnost třetím dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie.

Prodej másla za snížené ceny a poskytování příspěvku za smetanu, máslo a koncentrované máslo používané při výrobě těstovin, zmrzliny a dalších potravin

Tato podpora vychází z Nařízení komise č. 2571/97 ze dne 15. prosince 1997, o prodeji másla za snížené ceny a o poskytování příspěvku za smetanu, máslo a koncentrované máslo využívané při výrobě těstovin, zmrzliny a dalších potravin a současně je v dikci zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 225/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Získání podpory v rámci tohoto nařízení je vázáno na účast ve výběrovém řízení.

V měsíci únoru 2005 proběhlo 157. a 158. dílčí nabídkové řízení uskutečňované v rámci stálého nabídkového řízení podle výše uvedeného nařízení komise.

V lednu nebyly přijaty žádné žádosti o registraci podniku ani žádné žádosti o registraci skladu. Nebyla zamítnuta ani schválena žádná žádost. V oblasti podpor, se tři subjekty účastnily výběrového řízení, nebyla přijata žádná žádost o podporu a nebyla vyplacena žádná podpora.

Novinky:

Nařízení Komise (ES) č. 242/2005 ze dne 11. února 2005, kterým se stanoví maximální částka podpory pro smetanu, máslo a zahuštěné máslo ve 157. dílčím nabídkovém řízení uskutečněném v rámci stálého nabídkového řízení podle nařízení (ES) č. 2571/97. Komise evropských společenství přijala toto nařízení:

Článek 1: Maximální podpory i částky zpracovatelských záruk jsou pro 157. dílčí nabídkové

řízení probíhající v rámci stálého nabídkového řízení podle nařízení (ES) č. 2571/97 stanoveny v tabulce uvedené v příloze tohoto nařízení.

Článek 2: Toto nařízení vstupuje v platnost dnem 12. února 2005.

Nařízení Komise (ES) č. 323/2005 ze dne 25. února 2005, kterým se stanoví maximální částka podpory pro smetanu, máslo a zahuštěné máslo ve 158. dílčím nabídkovém řízení uskutečněném v rámci stálého nabídkového řízení podle nařízení (ES) č. 2571/97. Komise evropských společenství přijala toto nařízení:

Článek 1: Maximální podpory i částky zpracovatelských záruk jsou pro 158. dílčí nabídkové řízení probíhající v rámci stálého nabídkového řízení podle nařízení (ES) č. 2571/97 stanoveny v tabulce uvedené v příloze tohoto nařízení.

Článek 2: Toto nařízení vstupuje v platnost dnem 26. února 2005.

Poskytování podpory pro odstředěné mléko a sušené odstředěné mléko využívané jako krmivo a prodej takového sušeného odstředěného mléka

Tato podpora vychází z Nařízení komise č. 2799/99 ze dne 17. prosince 1990, pro poskytování podpory pro odstředěné mléko a sušené odstředěné mléko používané jako krmivo a prodej takového mléka a současně je v dikci zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 225/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Aktuálně nebyly přijaty žádné žádosti o registraci a nebyly ani žádné žádosti o registraci zamítnuty. Bylo schváleno osm žádostí o registraci. V oblasti podpor nebyla přijata žádná žádost a nebyla ani žádná podpora vyplacena

Poskytování příspěvku při nabídkovém řízení na koncentrované máslo určené pro přímou spotřebu ve Společenství

Tato podpora vychází z Nařízení komise č. 429/90 ze dne 20. února 1990, o poskytování příspěvku při nabídkovém řízení na koncentrované máslo určené pro přímou spotřebu ve Společenství (EU) a současně je v dikci zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 225/2004 Sb., o některých podrobnostech provádění vybraných tržních opatření společné organizace trhu s mlékem a mléčnými výrobky, ve znění pozdějších předpisů.

Příspěvek je poskytován na koncentrované máslo vyráběné buď ze smetany nebo másla vyrobeného ve Společenství. Získání podpory je vázáno na účast ve výběrovém řízení.

V únoru 2005 proběhlo 329. a 330. dílčí nabídkové řízení uskutečňované v rámci stálého nabídkového řízení, podle výše uvedeného nařízení komise.

V únoru nebyla přijata žádná žádost o registraci, tudíž nebyla ani žádná žádost zamítnuta. U této podpory je registrován jeden subjekt.

Novinky:

Nařízení komise (ES) č. 244/2005 ze dne 11. února 2005, kterým se stanoví maximální podpora na zahuštěné máslo ve 329. dílčím nabídkovém řízení uskutečněném v rámci stálého nabídkového řízení podle nařízení (EHS) č. 429/90. Komise evropských společenství přijala toto nařízení:

Článek 1: V 329. dílčím nabídkovém řízení provedeném v rámci stálého nabídkového řízení podle nařízení (EHS) č. 429/90 se maximální podpora a zpracovatelská záruka stanovují takto:

- maximální podpora 66,6 EUR/100 kg,
- zpracovatelská záruka 74 EUR/100 kg.

Článek 2: Toto nařízení vstupuje v platnost dnem 12. února 2005.

Nařízení komise (ES) č. 325/2005 ze dne 25. února 2005, kterým se stanoví maximální podpora na zahuštěné máslo ve 330. dílčím nabídkovém řízení uskutečněném v rámci stálého nabídkového řízení podle nařízení (EHS) č. 429/90. Komise evropských společenství přijala toto nařízení:

Článek 1: V 330. dílčím nabídkovém řízení provedeném v rámci stálého nabídkového řízení podle nařízení (EHS) č. 429/90 se maximální podpora a zpracovatelská záruka stanovují takto:

- maximální podpora 66,6 EUR/100 kg,
- zpracovatelská záruka 74 EUR/100 kg.

Článek 2: Toto nařízení vstupuje v platnost dnem 26. února 2005.

Podpora spotřeby školního mléka

V lednu bylo vyrobeno 540,1 tis. litrů mléka určeného pro spotřebu žáků ve školách (tzv. školního mléka), z uvedeného množství bylo 465,8 tis. litrů mléka ochuceného.

Podpora výroby kaseinu a kaseinátů z odstředěného mléka

Program vychází z nařízení Komise č. 2921/1990 o podpoře výroby kaseinu a kaseinátů z odstředěného mléka. V únoru došlo ke změně výše podpory, která byla provedena nařízením Komise č. 281/2005 ze dne 18. února 2005, kdy byla podpora snížena z 2,70 na 1,30 EURO na 100 kg odstředěného mléka zpracovaného na kasein či kaseinát. V únoru SZIF obdržel žádost o podporu za měsíc leden, kdy bylo 7 098 tun odstředěného mléka zpracováno na 198,5 tun sladkého kaseinu. V únoru byla vyplacena podpora na kasein vyrobený v prosinci ve výši 6 323 tis. Kč.

Situace v zahraničí Ceny FOB západní Evropa

Světové tržní ceny v paritě vyplaceně loď (FOB) v západní Evropě v únoru 2005 u másla a sušeného plnotučného mléka stagnovaly a u sušeného odtučněného mléka cena klesla.

Světová tržní cena FOB západní Evropa byla v lednu u másla 1 950 USD/t, u sušeného plnotučného mléka 2 200 USD/t a u sušeného odtučněného mléka poklesla proti minulému měsíci o 75USD/t a snížila se tedy na hodnotu 2 125 USD/t.

Zdroj: Dairy Markets

TIS^{ČR}

Tab.: č.1 Kurzy devizového trhu měsíční průměry za rok 2004 a 2005 (podle ČNB)

měsíc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
USD04	25,949	25,985	26,902	27,117	26,633	26,048	25,709	25,984	25,876	25,233	24,091	22,870
USD05	23,102	23,024										
EUR04	32,723	32,857	32,984	32,514	31,974	31,614	31,521	31,634	31,600	31,484	31,287	30,647
EUR05	30,310	29,961										

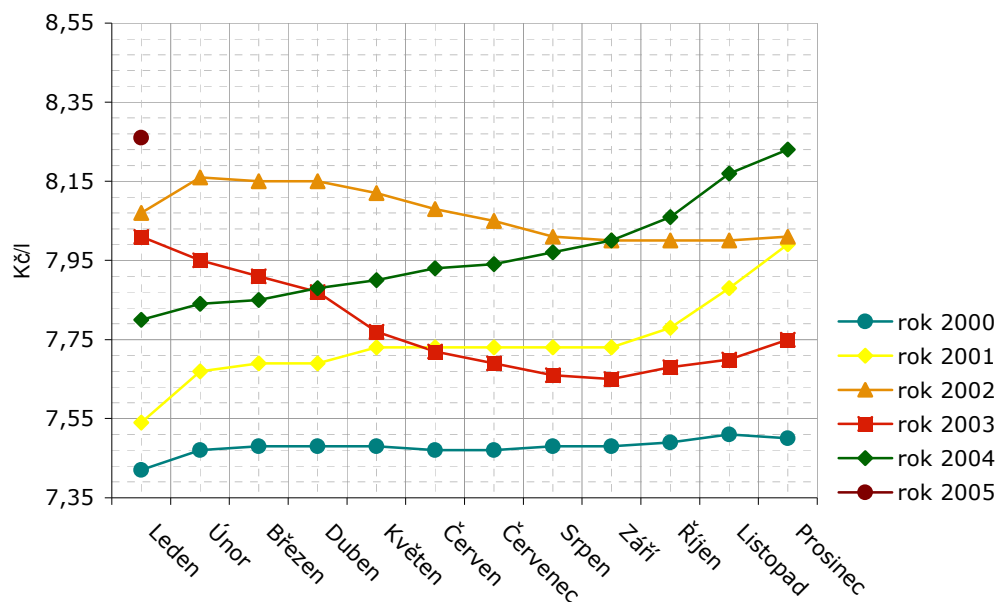

Tab.: č.2 Ceny placené zemědělcům za kravské mléko třídy Q.

rok/měsíc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1994	5,92	5,91	5,92	5,90	5,89	5,86	5,83	5,76	5,74	5,82	5,93	6,01
1995	6,20	6,46	6,48	6,53	6,55	6,53	6,49	6,41	6,39	6,49	6,60	6,66
1996	6,76	6,87	6,90	6,92	6,94	6,90	6,87	6,89	6,89	6,95	6,97	6,99
1997	7,05	7,14	7,13	7,10	7,08	7,08	7,14	7,12	7,15	7,19	7,29	7,36
1998	7,62	7,93	7,95	7,99	7,97	7,96	7,98	7,91	7,91	7,92	7,76	7,68
1999	7,67	7,77	7,73	7,57	7,01	6,47	6,65	7,14	7,16	7,11	7,28	7,41
2000	7,42	7,47	7,48	7,48	7,48	7,47	7,47	7,48	7,48	7,49	7,51	7,50
2001	7,54	7,67	7,69	7,69	7,73	7,73	7,73	7,73	7,73	7,78	7,88	7,99
2002	8,07	8,16	8,15	8,15	8,12	8,08	8,05	8,01	8,00	8,00	8,00	8,01
2003	8,01	7,95	7,91	7,87	7,77	7,72	7,69	7,66	7,65	7,68	7,70	7,75
2004	7,80	7,84	7,85	7,88	7,90	7,93	7,94	7,97	8,00	8,06	8,17	8,23
2005	8,26											

Zdroj: ČSÚ

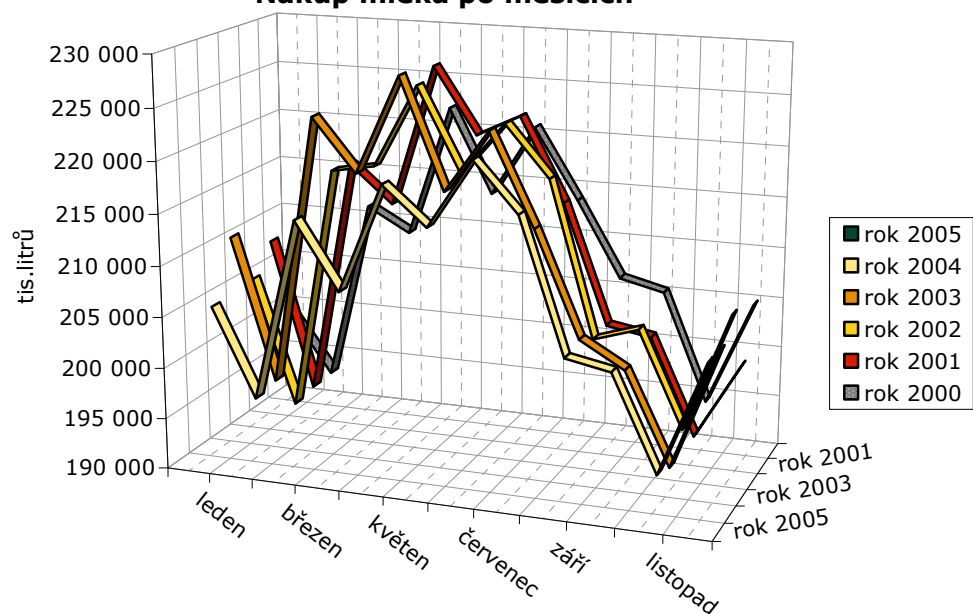
Vývoj cen placených zemědělcům za mléko kravské třídy Q

Zdroj: ČSÚ

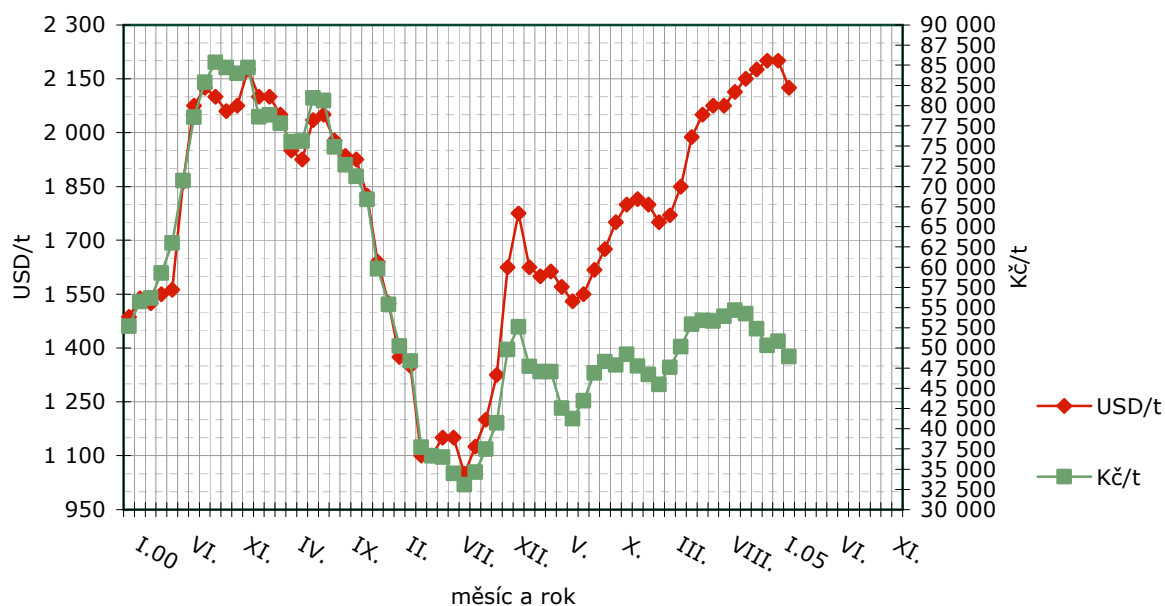

Nákup mléka po měsících

Zdroj: Mlék (MZe) 6-12

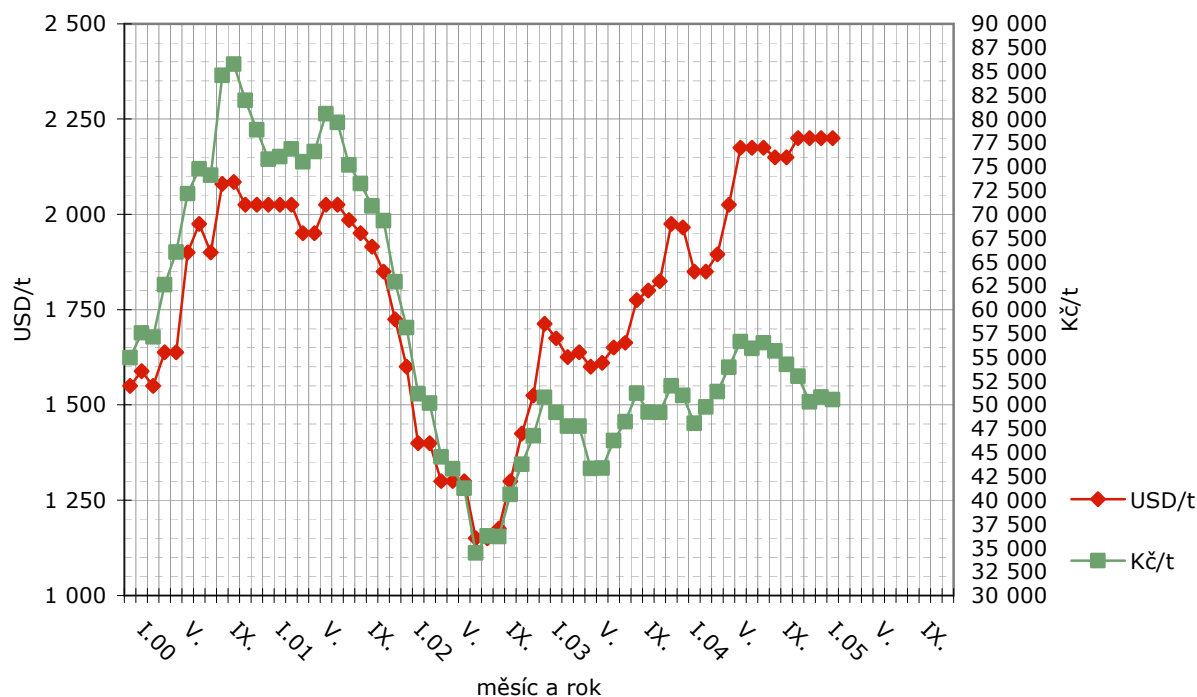
Vývoj ceny FOB za SOM v letech 2000 - 2005

Zdroj: Dairy Markets a ČNB

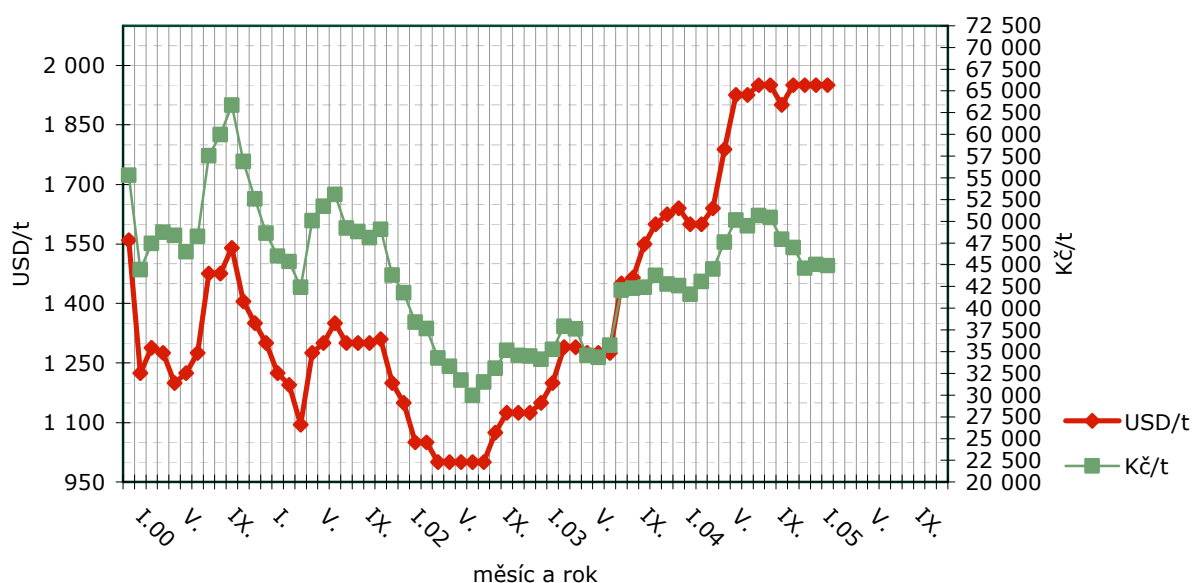

Vývoj cen FOB za SPM v letech 2000 - 2005

Zdroj: Dairy Markets a ČNB

Vývoj světových cen FOB u másla v letech 2000 - 2005

Zdroj: Dairy Markets a ČNB

Aktuality

Minimlékárna v Olešnici vyrobila první jogurty

První jogurty přišly na svět v minimlékárně ve Zlaté Olešnici na Jablonecku. Ta spustila svou výrobu teprve před pár dny. „Původně jsme měli začít vyrábět už v polovině ledna, ale kvůli kolaudačním závadám jsme to museli odložit až na únor,“ upozornila Marcela Poloprudská. S výrobou pomáhá i technolog pro mlékárenskou činnost Marian Křístek. „Postup je jednoduchý. Mléko se zpasterizuje, přidá se do něj speciální mléčná kultura, celou směs pak stočíme do kelímků a necháme zrát,“ popsal technolog. Pokud je jogurt s příchutí, pak se na dno kelímku přidá jenom džem. „Nejčastěji vyrábíme jogurty s jahodovou příchutí,“ dodal Marian Křístek.

Jogurt je hotový za den a pokud se skladuje v chladu, měl by vydržet až jedenadvacet dnů. „Je obohacen o živé kultury, proto je velmi zdravý,“ upřesnil technolog. To je rozdíl od trvanlivých jogurtů, které se při výrobě zahřejí až na pětadesát stupňů, a tím živé kultury umrtví. Za jednu směnu vyrobí v minimlékárně v průměru 650 jogurtů. „Myslím, že zájem o ně bude velký,“ podotkl Marian Křístek. To potvrdila i Marcela Poloprudská. „Už se nám ozvaly mateřské i základní školy, a zájem mají i z domova důchodců,“ prohlásila.

Minimlékárna má v plánu vyrábět také máslo, sýry a další mléčné pochoutky. Soukromá firma, která ji vybudovala z bývalého objektu JZD, vlastní sedmdesát dojníc. Na stavbu minimlékárny si vzal její majitel Jiří Vrkoslav úvěr od banky přes tři miliony korun. Jen technologie vyšla na více jak milion. Jiří Vrkoslav navíc do stavby vložil i své peníze, a to půl milionu korun. „Počítám, že investice se vrátí do pěti let,“ řekl majitel.

Zdroj: Mladá fronta Dnes

EFE: Trpasličím kravám stačí dvorek a dají mléko pro celou rodinu

V době krav hubených se kubánský dobytkař snaží o rozšíření chovu krav trpasličích, jejichž doживost má daleko k rekordům legendární Ubre Blanky, která si svými výkony vysloužila i pomník, ale na druhé straně toho ani moc nesežerou. Desítky let trvalo Raúlů Hernándezevi ze San Juan y Martínez v západokubánské provincii Pinar del Río, než se mu podařilo vyšlechtit svou "trpasličí krávu"

na půdě, kterou experti považují za nejlepší na světě pro pěstování tabáku. Na jeho parcele se nyní pase 11 kraviček a sedm býčků, jejichž výška se pohybuje kolem metru.

Jejich chovu se 75letý dobytkař věnuje od roku 1998, kdy odešel do důchodu. Hernández ujišťuje, že tato zvířata lze chovat i na dvoře domu a vyřešit jimi potřeby mléka pro rodiny, protože produkují pět až sedm litrů denně. "Říkám jim dvorské krávy, protože se na dvoře můžou chovat, stejně jako domácí zvířata," vysvětluje mužík, který si s myšlenkou chovu trpasličích krav začal pohrávat už v 70. letech. A podařilo se mu je po letech vypěstovat bez genetických experimentů, a to pouze křížením jedinců nedorostlých do normálu. "Křížím sourozence i bratrance, ty nejmenší," což je technika, kterou jiní chovatelé mohou považovat za "barbarství", uznává Hernández.

Za použití stejné techniky chce dospět ke kravám vysokým 60 centimetrů a také zmenšit velikost býčků, kteří nyní lehce převyšují metr. Zatím se těší ze svého "hvězdného" býka Caramela, jedné ze svých nejoblíbenějších krav Palomy i z jejích telátek Palomy II. a Coquity, které jsou sotva 60 centimetrů vysoké. Campesina je jednou z nejvyšších trpasličích krav na Hernándezově statku. Základ její potravy tvoří křoviny marabu, ale produkuje denně až sedm litrů mléka. Nízkou spotřebu těchto zvířat je třeba mít na zřeteli, a to zejména v obdobích sucha, jakými Kuba trpí již druhým rokem po sobě.

Nepříznivé počasí způsobilo karibské zemi milionové ztráty a zapříčinilo úhyn desítek tisíc kusů dobytka. "Mohla by zásobovat jednu rodinu až nad hlavu," tvrdí chovatel. Jeho Campesina se nikdy nepřiblíží Ubre Blance, krávkě druhu Holstein-zebu, která počátkem 80. let dosáhla několika světových rekordů v doживosti. Ubre Blanca z ostrova Mládeže v jednom dni nadojila 109,5 litru mléka, což je "bezprecedentní čin v análech světového dobytkařství", jak tehdy napsal místní tisk. Ta kráva byla tak úspěšná, že ji osobně navštívil nejen kubánský vůdce Fidel Castro, ale po její smrti v roce 1985 jí byl na jejím rodném ostrově vztyčen pomník.

Hernándezovy trpasličí krávy se zřejmě pomníku nikdy nedomájí, ani se k Blančinu rekordu nepřiblíží, ale chovatel nezoufá. "Já usiluji o krávy nejmenší a když se to nepodaří mně, v projektu bude moci

pokračovat moje žena, která je zemědělská inženýrka," říká muž, jehož experimenty nejsou zaneseny v žádné knize. Navzdory své houževnatosti a své představě o projektu Hernández uznává, že jeho sen o trpasličích kravách si mezi kubánskými odborníky příliš příznivců nezískal. Dokonce si vysloužil i kritiku. "Někteří druzi si zpočátku mysleli, že se mnou se chov dobytka ztratí, a jiní tvrdí, že z hlediska masa nebudou výsledky," připouští chovatel, který je v San Juan y Martínez známý spíš pod přezdívkou Pica-Pica jako jeden ze zakladatelů komunistické strany v provincii Pinar del Río než jako propagátor trpasličích krav.

Zdroj: ČTK

Slovenské mlékárny Lactoprotu po ztrátě loni se ziskem 41 mil. Sk

Dvě slovenské mlékárny rakouské skupiny Lactoprot - Milsy Bánovce nad Bebravou a Prievidská mliekareň Prievidza - zaznamenaly loni dohromady zisk téměř 41 milionů korun. V roce 2003 jejich ztráta činila přibližně 75 milionů korun. Vyplývá to z informací, které společnost zveřejnila v denním tisku. Prievidská mlékárna zaznamenala zisk téměř 33 milionů korun její tržby se přiblížily 250 milionům Sk. Milsy, která je jednou z největších slovenských mlékáren, měla zisk téměř osm milionů korun při tržbách skoro 1,7 miliardy Sk.

Podle informací z tisku by na březnové valné hromadě obou společností měli jejich akcionáři hlasovat o sloučení obou mlékáren pod jednu obchodní společnost Milsy. Akcionáři by měli rovněž schválit zvýšení základního jmění Milsy. Obě společnosti zaměstnávají dohromady asi 400 lidí. Podle předsedy dozorčí rady Milsy Waltera Mayera celkové investice Lactoprotu na Slovensku dosáhnou letos přibližně 5,5 milionu eur (asi 220 milionů Sk). Loni v Milsy investovali do linek na výrobu sýru mozzarella asi 100 milionů Sk. Lactoprot patří do rakouské holdingové společnosti Artax AG. Své aktivity rozvíjí kromě Slovenska také v Německu, Spojených státech a České republice, kde provozuje mlékárnu v Malšicích.

Zdroj: ČTK

Zisk Danone loni po odpisech prudce klesl, základní výsledky dobré

Čistá ziskovost přední francouzské potravinářské skupiny Danone, která působí také v Česku, loni prudce klesla kvůli vysokým odpisům u společných podniků v prodeji balené vody. Základní ziskovost však podle očekávání rostla

a firma dnes potvrdila výsledkové cíle pro letošní rok. Čistý zisk klesl na 317 milionů eur z 839 milionů v roce 2003 a byl o zhruba 50 milionů nižší, než čekali analytici. Provozní zisk však podle očekávání vzrostl o 6,3 procenta na 1,71 miliardy eur. Tržby skupiny se zvýšily o 4,3 procenta na 13,7 miliardy eur.

Takzvaný organický růst tržeb, očištěný od vlivu akvizic a kurzových změn, dosáhl 7,8 procenta a byl nejvyšší za posledních deset let. Příznivé očištěné výsledky umožnily firmě navrhnout zvýšení dividendy o deset procent. Danone minulý měsíc oznámila, že jednorázově z loňského zisku odepíše 600 milionů eur. Tuto částku vydá na restrukturalizaci společných podniků na balenou vodu DS Waters v USA a Danone Springs of Eden v Evropě. Provozní ziskovou marži loni firma zvedla na 12,4 procenta z předloňských 12,2 procenta.

Danone uvedla, že ve druhém pololetí marži stlačovalo špatné počasí v Evropě a dohoda s francouzskou vládou na snížení cen značkového spotřebního zboží. Letos chce firma dosáhnout vytyčených cílů. Organický růst se má pohybovat mezi pěti až sedmi procenty, provozní marže má stoupnout o 0,2 až 0,4 procenta a růst zisku na akcii očekává firma kolem desíti procent. Výrobce sušenek LU, jogurtů Danone a Actimel a minerální vody Evian působí od roku 1991 také v České republice, kde je přední firmou na trhu čerstvých mléčných výrobků. Firma vlastní v Benešově závod na výrobu jogurtů a jogurtových nápojů.

Zdroj: ČTK

IG - Milch má jasný cíl - 35 centů za litr mléka v roce 2005

Kdo bojuje, může prohrát - kdo nebojuje, už prohrál.

Pod tímto heslem se v průběhu druhé poloviny loňského roku sdružili rakouští producenti mléka s jasným cílem: zvýšit farmářskou cenu mléka. Soustředěný tlak byl zaměřen nikoliv na mlékárny, ale na prodejní řetězce. Výsledek se dostavil. V posledním období potvrdila celá řada rakouských obchodních domů zvýšení ceny mléka o 0,04 €. Dražší mléko je tak nyní možné koupit v řetězcích Rewe Austria, Billa, Merkur, Mondo, Penny, Emma. Navýšení zvažuje také Spar.

Cíle sdružení IG-Milch jsou jasně definovány:

- poukázat na ničivou sílu dumpingových cen obchodních řetězců na „životnost“ producentů
- prosazení rozumných cen za mléko a maso pro producenty

-spojení sil a zájmů všech chovatelů skotu s cílem efektivnější realizace nové společné zemědělské politiky

-transparentní a srovnatelné smluvní podmínky pro dodavatele mléka

-organizace aktivit vedoucích k prosazení těchto cílů

-organizace "kulatých stolů" se zástupci obchodních řetězců, zpracovatelů a zástupci zemědělců

Zdroj: Cestr.cz

Fermentovanými výrobky proti kardiovaskulárním chorobám

Vědci v posledních letech studují vliv fermentovaných mléčných výrobků na prevenci nemocí. Řada studií ukázala, že tyto výrobky mají vliv na snižování krevního tlaku a že to souvisí s vytvářením biologicky aktivních peptidů s inhibičním účinkem na enzym ACE (enzym konvertující aniotensin). Tyto peptidy jsou v primární struktuře peptidů zakódované a inaktivní, ale mohou být uvolněny proteolýzou při procesu trávení nebo během zpracování potravin. Jednou z cest, jak dosáhnout proteolýzy, je endogenní působení enzymů mléka a enzymů z kultur mléčných bakterií, tzn. že se bioaktivní peptidy uvolní během fermentace.

Snižování tlaku

Chr. Hansen nedávno publikoval studii s kulturou označenou „Cardi-04“ (Lactobacillus helveticus). Při pokusu na spontánně hypertenzních

myších (telemetrická metoda měření) krmených fermentovaným mlékem s Cardi-04 se po 24 hodinách po krmení snížil systolický tlak z 176 ± 9 na 169 ± 9 mm Hg a diastolický tlak se snížil obdobně z 131 ± 5 na 123 ± 5 mm Hg. Účinek byl zřetelný již po třech až šesti hodinách.

Mechanismus snížení krevního tlaku

Měřením odezvy na zvýšenou dávku angiotensinu I u spontánně hypertenzních myší bylo zjištěno, že Cardi-04 uvolňuje bioaktivní látky, které interferují s renin-angiotensinovým systémem tím, že inhibují enzym ACE.

Vliv na srdeční činnost

Současně byl pozorován vliv Cardi-04 na srdeční činnost. Nejde jen o snížení oscilací při tlukotu srdce, ale i puls se snížil průměrně o 15 úderů/min během 24 h po krmení (vrchol nastane po 12-15 h a dosáhne snížení o 26 úderů/min).

Účinek na krevní tlak i na srdeční činnost nebyl zatím zjištěn u žádné potraviny. Účinek byl nejvýraznější, když byla zvířata v aktivní periodě (9,5 až 20,5 h po krmení). Při extrapolaci výsledků ze zvířat na lidi bude zřejmě důležité, že aplikace výrobku je účinná jako prevence, když nastanou každodenní „spouštěcí situace“ (vrchol stresu nebo mírná hypertenze) ovlivňující srdeční rytmus.

Zdroj: ÚZPI

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Robert Zavadil
ředitel odboru živočišných komodit

tel.: 222 871 509
fax: 222 871 536
e-mail: zavadil@szif.cz

Komoditní manager

Bc. Petr Šup

tel.: 222 871 544
fax: 222 871 591
e-mail: sup@szif.cz

Rozmnožování anebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS^{CR} SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS^{CR} SZIF.